

In memoriam Körösfői László

(1933-2019)

„Az örök tűznek titkát, melyet szívem legmélyén Istennek keze gyújtott, rettegve őrzöm...” (Körösfői-Kriesch Aladár)

Elmondhatja a tűz őrzésének a szándékát magáról Körösfői László, a művész unokája, a Körösfői-Kriesch Aladár Művészeti Alapítvány létrehozója, aki egyben a gödöllői röplabda sport legendás alakja is.

A „szentélyben” beszélgettünk: a szobában, mely nagyapja, Körösfői-Kriesch Aladár festőművész, szobrász, iparművész, a szecesszió kiváló képviselője festményeivel, rajzaival, személyes tárgyaival a hajdan nemzetközi híru Művésztelep hangulatát idézi fel.

Körösfői-Kriesch Aladár 1901-ben költözött feleségével, Ujvárossy Ilkával Gödöllőre. Házukat saját tervezésű tapétával, bútorokkal és torontáli szőnyegekkel rendeztek be. Ez a ház lett a gödöllői művésztelep, a magyar szecesszió központja. Hamarosan több művész is követte őket. (Közülük Nagy Sándort és feleségét, Kriesch Laurát, valamint Remsey Jenőt emelem ki.) Itt vettek, vagy építettek műteremházakat (néhányik még ma is látható).

Összművészeti szemlélet jellemezte a Gödöllői Művésztelep alkotóit. Művészi tevékenységük mellett, életfilozófiájuk és reform életmódjuk is rendhagyó volt – mesélte Körösfői László, az unoka:

- Mesevilágban éltek. A gyerekek országot alapítottak, melynek nyelve a „sigr” volt. (Anagramma: a „Krisch” összekevert kezdőbetűiből.) Nyaranta az erdőt járták, a szentjakabi tóban fürödtek és az Erdő utcai családi ház hatalmas kertjében vadásztak, vagy a ház fedett verandáján játszottak. Édesanyjuk egy kolomp hangjával hívta a gyerekcsapatot ebédelni. Nagyon szerettek focizni, főleg az Erzsébet-parkban, de Stógl bácsi, a parkőr, gyakran elzavarta őket. Édesapjuk ekkor Bécsből, a királyi udvari hatóságtól szerzett egy engedélyt és így már községi focimeccseket is rendezhettek a parkban.

A Városi Tanács vezetése 1963-ban úgy döntött, hogy Körösfői-Kriesch Aladár születésének 100. évfordulóján, a centenárium alkalmából az Erdő utcát a nagy művésztől nevezi el. Erre szükség is volt, mert a Művésztelep 1920-as megszűnése óta, annyi év távlatából már azok sem nagyon ismerték őt, akik valaha egy utcában laktak vele. Ekkor határozta el Körösfői László, minden erejével azon lesz, hogy nagyapja művészetét a lehető legszélesebb körben, elsősorban Gödöllőn ismertté tegye. (Részletesen olvashatunk erről a 2013-ban megjelent Tűzörzök című könyvében.)

A Körösfői-Kriesch Aladár Művészeti Alapítvány 1997-ben jött létre a művész unokája, Körösfői László és felesége kezdeményezésére, alig egy tucatnyi ember erkölcsi és anyagi támogatásával. Céljuk az volt, hogy minél többen ismerjék és elismerjék azt a kulturális szellemi örökséget, amit Körösfői-Kriesch Aladár festő- és iparművész, a múlt század eleji híres Gödöllői Művésztelep létrehozója és vezetője az utókor számára és különösen a gödöllőiek számára hátrahagyott. Fiatalok és idősebbek egyaránt büszkék legyenek arra, hogy szűkebb hazánk, Gödöllő e művésztelepen keresztül vált nemzetközi hírvé.

Minden évben Körösfői-Kriesch Aladár születésnapján, október 29-én a Gödöllői Királyi Kastély dísztermében adják át az alapítvány díját, a Körösfői-Kriesch Aladár Emléklakettet a művészet bármely ágában tehetséges fiatal és/vagy a velük foglalkozó művész, pedagógus számára. Díjazottjaik közül mára sokan országos, illetve nemzetközi hírnévre tettek szert.

2007-ben közadakozásból elkészítették Körösfői-Kriesch Aladár bronz mellszobrát, ami Gáti Gábor Munkácsy-díjas szobrászművész alkotása. Az önkormányzat, a civil szervezetek és a magánszemélyek összefogása példaértékű volt. A városi múzeum árkádjá előtt található szobrot minden évben megkoszorúzzák a díjátadó est előtt.

Az alapítvány tevékenysége sokrétű. Állami pályázatok segítségével felújították Nagy Sándor gödöllői műteremházát (jótékonysági koncertet is rendeztek). Sok fiatalnak nyújtottak már támogatást kollégiumi férőhelyhez, tanulmányút költségeihez, filmkészítéshez, eszközvásárláshoz, könyvkiadáshoz, kiállítások, illetve előadások rendezéséhez, versenyeken, valamint kurzusokon való részvételhez, hangszerjavításhoz, CD kiadáshoz is. Népszerű az Aladár-napi zenés műsor is. A Múzeumok Éjszakája programban is részt vettek festménykirakós játékkal. Az első világháborúban Körösfői-Kriesch Aladár haditudósítóként járta a frontot. Élményeit naplókban írta meg, amiket az alapítvány kiadásában, a Csokonai-III. Sándor által összegyűjtött és gazdagon illusztrált kötetben olvashatjuk. Háborús emlékei hatására Körösfői-Kriesch Aladár első világháborús emlékművet készített. A Gránátvető katona elnevezésű alkotást Zsámbokon állították fel.

Körösfi-Kriesch Aladár munkásságát bemutatni nem feladata e rövid ismertetésnek. Büszkék lehetünk arra, hogy az Országház Vadásztermétől a Zeneakadémián át, a Marosvásárhelyi Kultúrpalotáig az ő munkái vitték hírét a Gödöllői Művésztelepnek.

Sajnálatos eseményt is felelevenített Körösfői László.

- A háború alatt, 1944-ben a gödöllői családi házból lévő műteremben egyik éjjel tűz ütött ki, melyben megsemmisültek Körösfői-Kriesch Aladár ott tárolt festményei, rajzai, szőnyegei, rengeteg műalkotása. A művészeti és anyagi kár felmérhetetlen volt! A házból lakó nagyanyám, aki éjszakánként a szomszédban lakó lányáéknál tartózkodott, szó szerint a haját tépte kétségbeesésében. A tűz oka ismeretlen volt, valószínűleg a megszálló szovjet katonák kutathattak a műteremben feltételezhetően bujkáló ellenség után. Mivel nem volt áram a lakásban, meggyújtott papírcsövökkel világítottak, attól gyulladhattak meg a műtárgyak.

Körösfi László sportolóként is hírnevet szerzett: Pest megye országos vidéki sífutó bajnoka lett 1953-ban. Megtudtam tőle, hogy a síelés hozzátartozott az egykori Művésztelepen élők téli sportjaihoz. Finnországból kapott, szokatlanul hosszú síléceikkel nem kis feltűnést keltettek az Erzsébet-parkban. Asszonyaik által vart finn sapkában síeltek és, ha összetaláltak a parkban, akkor a finnek iránti tiszteletből „Suomi” felkiáltással köszöntötték egymást.

Nagy szenvedélye a röplabdázás lett. A Magyar Röplabda Szövetség 1946-ban alakult meg, melynek később két cikluson át ő volt az elnöke, majd 1981-től a Gödöllői Sport Club női csapatának edzője, vezetőedzője lett. Gödöllőn nagy elődje, Lencsés Rezső honosította meg a röplabdázást, ő hozta létre a Gödöllői Röplabda Clubot (GRC), melyben először csak a tanárok játszottak a mozi udvarán levő szabadtéri pályán. A női csapat diáklányokból alakult meg, majd egyetemisták is csatlakoztak hozzájuk. Pályájuk csúcsa az NB II-es tagság volt 1990-es években.

Jelenleg 150 gyerek röplabdázik: 6-7 korosztályos csapat, 6-7 edzővel. Sajnos, nincs saját pályájuk, nincs megfelelő fedett városi sportcsarnok, ahol edzéseket és mérkőzéseket tarthatnának. Az utánpótlás csapat a Török Ignác Gimnáziumban (TIG) játszik azon a műanyag borítású pályán, amit a Gödöllői Röplabda Club – melynek örökös tiszteletbeli tagja Körösfői László – tehetségeinek elismerésére a Magyar Röplabda Szövetség csináltatott. Utánpótlásban, illetve a strandröplabdázásban továbbra is az ország élklubjai közé tartoznak.

Körösfi László számtalan sportkitüntetés mellett a Magyar Röplabda Szövetségtől Magyar Röplabdázásért Emlékérmét, a Gödöllői Röplabda Clubtól Örökös Tiszteletbeli Elnöki címet kapott.

A gödöllői röplabdázás 1949-2017 című, 2018-ban írt könyvéből megismerhetjük a küzdelmes és sikeres éveket, eredményeket, sportolókat. A TIG aulájában megtartott könyvbemutatóról és dedikálásról így számolt be a helyi újság: a 85 éves Körösfői László, a gödöllői sport legendás alakja, a világhírű képzőművész unokája, a tőle megszokott elszántsággal beszélt gazdag életútjának legfontosabb eseményeiről. Nagypja emlékének őrzését, ápolását és a gödöllői röplabda sportélet aktív szervezését tartja továbbra is élete legfontosabb feladatának.

Lejegyezte Szilávik Jánosné Zsóka Gödöllőn, 2019 júniusában